

Nediskriminavimo skatinimo 2017-2020 m. veiksmų planas

2020 m.
Įgyvendinimo ataskaita

Turiny

Turiny	2
Įvadas	3
Apibendrinimas	3
Rezultatai	5
1 uždavinys. Didinti visuomenės sąmoningumą nediskriminavimo skatinimo ir lygių galimybių srityje	5
4 uždavinys. Organizuoti mokymus nediskriminavimo skatinimo, tolerancijos ir socialinių paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo temomis	8
5 uždavinys. Plėtoti dialogą su pilietine visuomene, Lietuvoje veikiančiomis ir tarptautinėmis organizacijomis, dirbančiomis nediskriminavimo ir tolerancijos skatinimo srityse	11

Ivadas

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. A1-250 patvirtinto Nediskriminavimo skatinimo 2017-2020 metais veiksmų plano (toliau – Planas) įgyvendinimą 2020 m.

Plano tikslas – ugdyti pagarbą žmogui, užtikrinti teisės aktų, nustatančių nediskriminavimo ir lygių galimybių principą, nuostatų įgyvendinimą, didinti visuomenės teisinį sąmoningumą, toleranciją dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, informuoti visuomenę apie vykdomas lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo priemones, stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo srityje.

Plano įgyvendinimą koordinuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygybės skyrius.

Programa finansuojama iš atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ministerijoms ir įstaigoms, atsakingoms už priemonių įgyvendinimą, patvirtintų bendrųjų asignavimų, ES fondų ir kitų lėšų, gautų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Apibendrinimas

1. Dauguma Plano priemonių buvo įgyvendintos, nepaisant dėl pandemijos kilusių iššūkių.
2. Didelė dalis 2020 m. įgyvendintų priemonių išlieka švietėjiško, informacinio ar mokomojo pobūdžio.
3. Dauguma priemonių finansuotos iš valstybės biudžeto ministerijoms ir įstaigoms, įgyvendinančioms programą, skirtą asignavimų ir dalis priemonių - iš ES struktūrinių fondų lėšų.

4. Atsižvelgiant į priimtą Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymą ir esant poreikiui užtikrinti tęstinių veiklų vykdymą buvo patvirtintas Nediskriminavimo skatinimo 2021-2023 m. veiksmų planas¹, atitinkamas pažangos priemonės planuojant Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitų strateginio valdymo sistemos dalyvių rengiamose plėtros programų projektuose.

5. Pažymėtina, kad skirtingų institucijų ir įstaigų įsitraukimas į Plano ir strateginių tikslų dėl lygių galimybių bei nediskriminavimo užtikrinimo įgyvendinimą išlieka žemas. Matomas poreikis aktyvesniam socialinių partnerių (nevyriausybinių organizacijų, profesinių sąjungų, ombudsmenų ir kt.) įsitraukimas, siekiant tikslingų pokyčių lygių galimybių politikos srityje.

¹ Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. A1-1256 „Dėl Nediskriminavimo skatinimo 2021–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“

Rezultatai

1 uždavinys. Didinti visuomenės sąmoningumą nediskriminavimo skatinimo ir lygių galimybių srityje

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 1.1 „įgyvendinti tautinių mažumų ir migruojančių šeimų vaikų švietimą stiprinančias priemones“, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020 metų veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-360 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020 metų veiklos plano patvirtinimo“, priemonę 3.3.5 „Integruoti migrantus ir tautines mažumas į Lietuvos švietimo sistemą“ organizavo ir vykdė įvairius mokymus tautinių mažumų mokytojams.

Rusų kalbos mokytojams vyko mokymai šiomis temomis: „Šiuolaikinė rusų vaikų literatūra mokykloje“, „Nauji būdai tyrinėti tekstą rusų kalbos pamokose“, lenkų kalbos mokytojams – „Vertinimui ir įsivertinimui skirti IKT įrankiai“. Tautinių mažumų gimtosios (lenkų) kalbos, (baltarusių ir rusų) kalbos mokytojai dalyvavo šiuose seminaruose: „Nuotolinio ugdymo patirtys ir mokytojų bendradarbiavimas“.

Gimnazijų lietuvių kalbos ir literatūros mokytojams, dirbantiems mokyklose, vykdančiose ugdymą tautinės mažumos kalba, ir mokyklose, vykdančiose ugdymą lietuvių kalba daugiakalbėje aplinkoje, buvo organizuojami šie mokymai: „Rašinių vertinimo kompetencijų tobulinimas“. Buvo vykdomi ir nuotolinio lituanistų mokymo(si) kursai virtualioje mokymosi aplinkoje MOODLE: „Lituanistų avilys“; „Mokinių skaitymo kompetencijų ugdymo metodika“; „Mokinių skaitymo kompetencijų ugdymo metodika“ bei įvyko Lietuvos ir užsienio lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija „Naujas sovietmečio ir išėivijos literatūros bei kultūros perskaitymas“.

Tautinių mažumų mokyklų pradinėse klasėse vyko informatikos turinio diegimo mokymai. Nustatyta, kad aukščiau išvardintuose mokymuose savo kompetencijas tobulino 1 300 tautinių mažumų mokytojų.

Tautinių mažumų gimtosios (lenkų) kalbos, (baltarusių ir rusų) kalbos mokytojams parengta virtualių konsultacijų: [„Pasirengimas nuotoliniam mokymui“ vaizdo medžiaga](#). Taip pat jiems yra parengtos pateiktys: „Mokyklai, pereinant į nuotolinį mokymą(si)“, „Rusų kalbos vaizdo medžiaga“; „Lenkų kalbos vaizdo

medžiaga“; „Tautinių mažumų gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų) mokytojams“ bei mokymo nuotoliniu būdu refleksijos lenkų kalbos vaizdo medžiaga.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 1.2 „informuoti visuomenę lygių galimybių ir nediskriminavimo klausimais“, įgyvendindama 2019-2021 m. strateginio veiklos plano strateginį tikslą įgyvendinančią programą „Lygių galimybių užtikrinimas“, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (LGKT) aktyviai ir nuosekliai vykdė savo veiklos viešinimą ir komunikaciją, lygių galimybių užtikrinimo sklaidą, tokiu būdu prisidedama prie Veiksmų plano priemonės Nr. 1.2 „Informuoti visuomenę lygių galimybių ir nediskriminavimo klausimais“, Nr. 1.4 „Vykdėti veiklas, skirtas diskriminacijai Lygių galimybių įstatyme numatytais pagrindais mažinti ir diskriminacijos prevencijai darbo rinkoje užtikrinti“ įgyvendinimo bei Nr. 2.2 „Parengti teisės aktų pakeitimų projektus dėl Kontrolieriaus funkcijų išplėtimo, įgyvendinant Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos ir jos Fakultatyvaus protokolo koordinavimo ir stebėsenos mechanizmą“.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 1.3 „didinti visuomenės sąmoningumą lygių galimybių ir nediskriminavimo klausimais“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atsižvelgdama į padidėjusią diskriminacijos dėl amžiaus riziką įvykdė socialinę kampaniją², siekiančią gerinti vyresnio amžiaus asmenų įvaizdį visuomenėje. Socialinė reklama buvo transliuojama per tris nacionalinės aprėpties televizijos kanalus bei dvi nacionalinės aprėpties radijo stotis. Vizualai (plakatai) taip pat buvo iškabinti didžiuosiuose Lietuvos miestuose.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 1.4 „vykdėti veiklas, skirtas diskriminacijai Lygių galimybių įstatyme numatytais pagrindais mažinti ir diskriminacijos prevencijai darbo rinkoje užtikrinti“, Nuo 2017 m. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (LGKT) vykdo valstybės projektą „Pokytis versle, viešajame sektoriuje, visuomenėje – nauji standartai diskriminacijos mažinimui“ (Valstybės projektas), kuriam skirtas finansavimas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Įgyvendinant Valstybės projektą, 2020 m. surengta antras sąmoningumo didinimo kampanijos „#NaujiStandartai“ etapas, informuojantis darbdavius apie lygių galimybių užtikrinimo įrankius darbovietėje. Antrojo kampanijos etapo metu parengti ir viešinti ne tik straipsniai lygių galimybių temomis, bet ir leidiniai bei atmintinės: „Tinkamas sąlygų pritaikymas žmonėms su negalia – kaip tai įgyvendinti darbovietėje“, „Psichikos sveikata darbe“, „Lygių galimybių politikos diegimas organizacijose“, „Lygios galimybės darbovietėje“³, kurie suteikia praktinių įžvalgų ir rekomendacijų darbdaviams ir žmoniškųjų išteklių specialistams, kaip užtikrinti saugią ir įtraukią darbo aplinką. Projekto metu parengti e. kursai „Lygybės ir nediskriminavimo ABC“ bei organizuoti gebėjimų stiprinimo mokymai NVO, dirbančioms žmogaus teisių

² https://www.youtube.com/watch?v=t05zOOu1rJs&ab_channel=Socialin%C4%97sapsaugosirdarboministerija

³ Visus leidinius galite rasti čia: <https://www.lygybesplanai.lt/istekliai-darbdaviams>

srityje, informaciniai renginiai regionuose, kurie leido užtikrinti, kad projekto veiklose 2020 m. dalyvautų 371 asmuo.

Svarbu paminėti, kad kartu su partneriais Žmogaus teisių stebėjimo institutu 2019 metais LGKT inicijavo „Lygių galimybių sparnų“ standartą⁴, leidžiantį organizacijoms įsivertinti savo pasiekimus lygių galimybių srityje. 2020 m. „Lygių galimybių sparnus“ įgijo dar 9 viešojo ir privataus sektoriaus įmonės bei organizacijos. Šios iniciatyvos dalyviai, lygių galimybių lyderiai buvo pagerbti „Nacionaliniuose lygybės ir įvairovės apdovanojimuose“, kurie buvo transliuojami per nacionalinę televiziją 2020 m. birželio 9 d.

LGKT savo patirtimi ir išvalgomis dalinasi ir tarptautiniuose renginiuose. Tarnyba kartu su partneriais kasmet organizuoja Nacionalinį žmogaus teisių forumą, skirtą Tarptautinei žmogaus teisių dienai paminėti. 2020 m. gruodžio 10 dieną šiame renginyje LGKT atstovai inicijavo ir moderavo diskusiją „Ar įmanoma kiekybiškai išmatuoti įvairovę organizacijose?“, kurioje buvo pristatomi lygių galimybių įrankiai, aptarti lygių galimybių integravimo žingsniai, pasidalinta geraja organizacijų praktika kuriant įtraukią ir lygias galimybes užtikrinančią darbo aplinką

Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog LGKT patvirtintus Veiksmų plano uždavinius vykdo ne tik iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete LGKT patvirtintų bendrųjų asignavimų, bet ir iš LGKT iniciatyva pritraukto projekcinio finansavimo. Pavyzdžiui, Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpiu 2020 metais Tarnyba kartu su nacionaliniais partneriais pradėjo vykdyti iš dalies Europos Komisijos finansuojamą projektą „Visi apie tai kalba: darbo ir asmeninio gyvenimo derinimas virsta realybe“ (sutarties su Europos Komisija Nr. 881615 – BALANCE – REC-AG-2019 / REC-RGEN-WWLB-AG-2019). Šio projekto tikslas – gerinti moterų ir vyrų asmeninio gyvenimo ir darbo derinimą, kas tiesiogiai susiję su lygių galimybių integravimu darbovietėje. Projektas skirtas mažinti politines, socialines, psichologines, nepalankios darbo kultūros ir stereotipinio visuomenės požiūrio kliūtis, trukdančias efektyviam asmeninio gyvenimo ir darbo derinimo realizavimui.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 1.10 „organizuoti viešus renginius, skatinančius toleranciją, sąmoningumą ir domėjimąsi Afrikos kilmės žmonių kultūra, istorija ir paveldu“, Užsienio reikalų ministerija, prisidedant prie Jungtinių Tautų tarptautinio Afrikos kilmės asmenų dešimtmečio 2015–2024 m. minėjimo ir atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Rasinės diskriminacijos panaikinimo komiteto (CERD) baigiamąsias pastabas dėl Lietuvos šeštojo, septintojo, aštuntojo periodinių pranešimų, organizavo renginius abipusiam supratimui gerinti, tolerancijai, sąmoningumui ir tarpkultūriniam dialogui skatinti; kasmet vykdomi vieši renginiai,

⁴ Daugiau informacijos apie „Lygių galimybių sparnų“ standartą galima rasti čia: <http://www.lygybesplanai.lt/lygiu-galimybiu-sparnai>

konferencijos ir diskusijos, skatinančios Lietuvos visuomenę domėtis Afrikos šalių kultūra, istorija; skatinamos ekonominio bendradarbiavimo galimybės.

Minint Tarptautinę Afrikos dieną, gegužės 25-ąją - birželio 1 d., kaip ir kasmet, Lietuvoje surengta Afrikos dienų savaitė, kuri buvo kitokia, nes dėl koronaviruso pandemijos dauguma Afrikos dienų renginių transformavosi į nuotolinius – televizijos laidų, tinklalaidžių (*podcast*) ir internetinių diskusijų (*webinar*) – formas. Tad šiuolaikinių technologijų dėka Afrikos dienų renginiuose, vykšančiuose vaizdo bendravimo platformose ir socialiniuose tinkluose, galėjo dalyvauti kiekvienas norintis. Visą „Afrikos dienos 2020“ renginių programą galite rasti adresu www.afrikosdienos.lt ir „Facebook“ paskyroje „Afrikos dienos“.

4 uždavinys. Organizuoti mokymus nediskriminavimo skatinimo, tolerancijos ir socialinių paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo temomis

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 4.1 „rengti jaunimui ir su jaunu dirbantiems asmenims mokymus nediskriminavimo skatinimo ir pagarbos žmogui ugdymo klausimais, nepažeidžiant tėvų teisės auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus“, įvyko treji mokymai „Antidiskriminacijos, tolerancijos ir pagarbos kitam ugdymas“ tema: rugsėjo 26-27 d. mokymai vyko Alytuje (dalyvavo 12 asmenų), spalio 24-25 d. Šiauliuose (dalyvavo 12 asmenų) bei lapkričio 28-29 nuotoliniu erdvėje (dalyvavo 9 asmenys). Iš viso 2020 m. mokymuose dalyvavo 33 asmenys. Su jaunu dirbantys asmenys, moksleiviai, švietimo įstaigų darbuotojai įgijo naujų žinių, patikrino esamą situaciją savo gyvenamojoje aplinkoje, įvaldė nediskriminacinio ir pagarbaus bendravimo būdus, pagerino gebėjimą atsisakyti išankstinių nuostatų, išmoko pasirinkti tinkamas bendravimo frazes, atpažinti patyčių priežastis bei kovoti su jų padariniais savo gyvenamojoje, mokymosi ar darbo aplinkoje.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 4.2 „rengti darbdaviams ir jų atstovams mokymus ir švietėjiškus renginius lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo darbo rinkoje klausimais“, rengti mokymai, kuriuose darbdaviai informuojami apie labiausiai diskriminuojamų grupių padėties skirtumus darbo santykių srityje. Vertinimo kriterijus ir jo reikšmė: Darbdavių ir jų atstovų, patobulinusių savo kompetenciją lygių galimybių darbo rinkoje užtikrinimo ir diskriminacijos mažinimo klausimais, skaičius: planuota 100, įvykdyta – 149.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 4.3 „rengti darbuotojams, dirbantiems užsieniečiams, gavusių prieglobstį Lietuvoje, integracijos srityje, mokymus, švietėjiškus renginius jų integracijos į visuomenę ir lygių galimybių užtikrinimo bei radikalizacijos klausimais, stebėti, kaip teikiamos integracijos paslaugos, teikti rekomendacijas, konsultuoti savivaldybių administracijas“, analizuotas galimas mokymų poreikis ir tikslinė auditorija, tačiau susidarius ekstremaliai situacijai dėl viruso COVID-19 nevaldomo plitimo, taip pat

vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“, nuspręsta, kad mokymų organizavimas šiuo laikotarpiu nebūtų tinkamas pasirinkimas.

Pagal Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 2 nacionalinio tikslo „Praktinis bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės“ 1 veiksmo „Praktinis bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. PMIF-2.2.1-V-01, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-143 „Dėl Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 metų nacionalinės programos 2 konkretaus tikslo „Trečiųjų šalių piliečių integracija ir teisėta migracija“ 2 nacionalinio tikslo „Praktinis bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės“ 1 veiksmo „Praktinis bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. PMIF-2.2.1-V-01 patvirtinimo“, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Europos socialinio fondo agentūrai pateikė paraišką projektui „Savivaldybių kompetencijų didinimas teikiant paslaugas trečiųjų šalių piliečiams“ įgyvendinti. Per 2020 m. birželio-rugsėjo mėnesius Departamentas surengė susitikimus su visais 6 Projekto partneriais: Departamento atstovai kartu su VšĮ Diversity Development Group tyrėjais 2020 m. birželio 11 d. lankėsi Akmenės rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių administracijose, 2020 m. birželio 17 d. – Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje, 2020 m. birželio 29 d. – Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje, 2020 m. liepos 1 d. – Jonavos rajono savivaldybės administracijoje ir 2020 m. rugsėjo 11 d. – Kauno miesto savivaldybės administracijoje. Susitikimų metu pristatytas Projektas, jo tikslas, uždaviniai, laukiami rezultatai, veiklos, jų vykdymo seka ir grafikas, pristatyta tyrimo koncepcija ir eiga, išklausti Projekto partneriai, jų lūkesčiai.

2020 m. gegužės–liepos mėn. rengta tyrimo metodologija ir jau nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. pradėtas tyrimas savivaldybių administracijose: 2020 m. rugpjūčio mėn. giluminiai interviu vykdyti Jonavos ir Akmenės rajonų bei Klaipėdos ir Šiaulių miestų savivaldybėse ir 2020 m. rugsėjo mėn. – Vilniaus bei Kauno miestų savivaldybėse – tyrimo laikotarpiu atlikti 78 giluminiai interviu su ekspertais ir ne Europos Sąjungos piliečiais, migrantų ir tautinių bendrijų atstovais. Taip pat parengti anoniminės anketinės apklausos klausimynai ir išsiųsti projekte dalyvaujančioms savivaldybėms ir joms pavaldžioms institucijoms (švietimo, sveikatos priežiūros, kultūros, kt. įstaigoms). Lygiagrečiai rinkti ir analizuoti tyrimui reikalingi statistiniai ir kiti duomenys, bendradarbiauta su kitomis institucijomis (Migracijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės įmone Registrų centru, Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) dėl tyrimui atlikti būtinų duomenų ir informacijos rinkimo.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 4.4 „organizuoti mokymus policijos pareigūnams apie neapykantos nusikaltimus LGBT bendruomenės asmenims“, 2020 metais 99 policijos pareigūnai dalyvavo mokymuose apie neapykantos nusikaltimus pagal kvalifikacijos tobulinimo programą „Pareigūnų veiksmai neapykantos nusikaltimų atvejais ir prevencinė veikla užkardant neapykantos nusikaltimus“, kuri buvo patvirtinta Lietuvos policijos generalinio komisaro 2019 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 5-V-817 „Dėl Kvalifikacijos tobulinimo programos „Pareigūnų veiksmai neapykantos nusikaltimų atvejais ir prevencinė veikla užkardant neapykantos nusikaltimus“ patvirtinimo“.

Mokymuose pagal programą 2020 m. dalyvavo 119 Lietuvos policijos mokyklos kursantų. 2020 metais 120 Lietuvos policijos mokyklos kursantų apie neapykantos nusikaltimus ir žmogaus teisių temomis taip pat buvo ugdomi pagal Policininko modulinę profesinio mokymo programą. Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 5-V-1028 „Dėl 2021 metų policijos įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo plano patvirtinimo“ buvo patvirtintas 2021 metų policijos įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo planas, kuriame numatyta pagal Programą 2021 metais neapykantos nusikaltimų srityje ugdyti 220 policijos įstaigų darbuotojų.

Papildomai, Teisingumo ministerija informavo, kad Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros iniciatyva, siekiant tinkamai įvykdyti 2020 m. gegužės 14 d. įsigaliojusį Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) 2020 m. sausio 14 d. paskelbtą sprendimą byloje Beizaras ir Levickas prieš Lietuvą (Nr. 41288/15), 2020 m. birželio 18 d. Lietuvos Respublikos generalinėje prokuratūroje vykusiame renginyje dalyvavo 56 prokurorai (tarp jų ir teritorinių prokuratūrų, jų skyrių vadovai) ir 2 valstybės tarnautojai. Renginio metu Vyriausybės atstovė EŽTT Karolina Bubnytė-Širmenė pristatė svarbiausius bylos aspektus, renginio dalyviai aptarė EŽTT sprendimo įtaką nacionalinei neapykantą kurstančių kalbų tyrimo praktikai, diskutuota aktualiais šio EŽTT sprendimo įgyvendinimo klausimais. Taip pat 2020 m. spalio 6 d. pakartotinai Generalinėje prokuratūroje vykusioje diskusijoje dėl EŽTT sprendimo byloje Beizaras ir Levickas prieš Lietuvą Vyriausybės atstovė EŽTT Karolina Bubnytė-Širmenė dar kartą pristatė svarbiausius bylos aspektus (šiam renginyje dalyvavo 34 prokurorai ir daugiau nei 100 policijos pareigūnų).

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 4.6 „mokyti socialinių paslaugų srities darbuotojus“, 2020 m. buvo apmokyti 493 socialinių paslaugų srities darbuotojai. 2020 m. pilnai įvykdyti 4 mokymai, 3 mokymai įvykdyti iš dalies:

1. socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo mokymų „Kūrybiškumo skatinimas organizacijoje mentorystės pagalba“;

2. socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo mokymų „Vietos bendruomenių (socialinių paslaugų organizacijų) tarpsektorinio bendradarbiavimo stiprinimas deinstitucionalizacijos procese“.
3. socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo mokymai „Socialinių darbuotojų kompetencijų stiprinimas dirbant su krizės paliestais asmenimis“;
4. socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo mokymai „Socialinių pokyčių lyderystė: advokacijos metodas“;
5. socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo mokymai „Pagalbos priimančiems sprendimus poreikio vertinimo ir bendruomenės išteklių asmens įgalinimui savarankiškai priimti sprendimus derinimas“.
6. socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo mokymai „Pokyčių valdymas socialinių paslaugų įstaigose“;
7. socialinių darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo mokymai „Psichikos sveikatos sutrikimai, savižudybių prevencija ir tinkamas nukreipimas pagalbos“.

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos abipusiu šalių susitarimu nutraukė mokymo paslaugų vykdymą su paslaugų teikėjais dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo bei įvesto karantino šalyje. Nuo 2020 m. lapkričio 7 d. nebuvo galimybės vykdyti kontaktinių mokymų, o nuotolinis mokymas sutartyje nebuvo numatytas.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 4.7 „organizuoti supervizijas socialinių paslaugų srities darbuotojams ir tarpžinybinėms komandoms“, Buvo organizuoti supervizijos ciklai. Kiekvienai grupei suorganizuotos 4 konsultacijos, vienos konsultacijos trukmė – 3 akademinės valandos. Iš viso vyko 250 konsultacijų. 2020 m. suorganizuota 50 grupių 31 savivaldybėje. Supervizijos paslauga suteikta 362 asmenims.

5 uždavinys. Plėtoti dialogą su pilietine visuomene, Lietuvoje veikiančiomis ir tarptautinėmis organizacijomis, dirbančiomis nediskriminavimo ir tolerancijos skatinimo srityse

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 5.1 „organizuoti pasitarimus-diskusijas su neįgaliųjų teisėms atstovaujančiomis organizacijomis, siekiant tobulinti negalios nustatymo procedūras“, 2020 m. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iniciatyva buvo organizuota daugiau nei 15 pasitarimų su neįgaliųjų nevyriausybinėmis organizacijomis, kurių metu aptarti negalios nustatymo tobulinimo, neįgaliųjų socialinės integracijos finansavimo, asmeninio asistento pagalbos teikimo, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis mechanizmo tobulinimo, institucinės pertvarkos, aplinkos prieinamumo, socialinės reabilitacijos ir kiti klausimai. 2020 m. ministerijoje buvo organizuojami Neįgaliųjų reikalų tarybos, kurios nariais yra ir neįgaliųjų

nevyriausybinių organizacijų atstovai, posėdžiai, kuriuose aptarti neįgaliųjų bendruomenei aktualūs klausimai. Taip pat pažymėtina, kad visi Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje rengiami teisės aktai, susiję su neįgaliųjų integracija, yra teikiami ir neįgaliųjų nevyriausybiniams organizacijoms pasiūlymams ir pastaboms pateikti.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 5.2 „dalyvauti tarptautinių organizacijų veikloje, skatinant lygių galimybių ir nediskriminavimo principo įgyvendinimą“, Užsienio reikalų ministerija vykdė veiklas, susijusias su Užsienio reikalų ministerijos darbuotojų, Lietuvos atstovybių prie tarptautinių organizacijų darbuotojų dalyvavimu rengiant ir teikiant rekomendacijas ir vertinimus tarptautinėms ir regioninėms organizacijoms dėl kitų valstybių lygių galimybių ir nediskriminavimo principo įgyvendinimo; dalyvavimu Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos Trečiojo Komiteto, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos, Europos Sąjungos, Europos Tarybos, Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos veikloje, skatinant lygių galimybių ir nediskriminavimo principo įgyvendinimą.

2020 m. vasario 14 d. vyko Jungtinių Tautų (JT) lyčių lygybės ir moterų įgalinimo padalinio (UN Women) Vykdomosios tarybos sesija, kurioje pirmą kartą dalyvavo ir Lietuvos, išrinktos į Vykdomąją tarybą 2020-2022 m., atstovai. Sesijos metu aptartas UN Women strateginio plano įgyvendinimas, UN Women iniciatyvos „Generation Equality“ vykdymas bei UN Women vykdoma regioninė veikla.

2020 m. kovo 2 d. Užsienio reikalų ministerijoje vyko renginys „Moterys sėkmingai Lietuvai“, kurio metu buvo aptarti lyčių lygybės iššūkiai Lietuvoje bei pristatyta Lygių galimybių plėtros centro iniciatyva sukurta Akvilės Malukienės paroda „100 Lietuvą kūrusių moterų portretų“. Renginyje dalyvavo ir pasisakė Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, Seimo nariai, užsienio valstybių Lietuvoje akredituoti diplomatai, pilietinės visuomenės atstovai.

2020 m. JT Žmogaus teisių tarybos (ŽTT) 43-ioji sesija, turėjusi vykti vasario-kovo mėn., dėl COVID-19 pandemijos buvo sustabdyta ir atnaujinta birželio 15–23 d. Lietuva prisijungė prie šių bendrųjų pasisakymų moterų žmogaus teisių tematika: Suomijos ir Meksikos inicijuoto kasmetinio bendrojo pasisakymo Tarptautinės moters dienos proga; Tarptautinės frankofonijos organizacijos inicijuoto kasmetinio bendrojo pasisakymo, skirto 25-osioms Pekino lygybės, plėtros ir taikos deklaracijos bei veiksmų plano metinėms bei Švedijos parengto NB8 valstybių bendrojo pasisakymo ta pačia proga. JT ŽTT 43-osios sesijos aukšto lygio segmento paraštėse Lietuva, Ukraina, Latvija ir Lenkija organizavo didelio dėmesio sulaukusį ministrų lygmens renginį, skirtą žmogaus teisių pažeidimams Rusijos nelegaliai aneksuotame Kryme bei politiniams Ukrainos kaliniams. Renginyje dalyvavo ir pasisakė Ministras L. Linkevičius, Ukrainos, Lenkijos ir Latvijos užsienio reikalų

ministrai ir neseniai išlaisvinti Rusijoje neteisėtai sulaikyti ir įkalinti Ukrainos aktyvistai/politiniai kaliniai Volodymyr Balukh ir Edem Bekirov. Šioje sesijoje priimta rezoliucija, pratęsianti Specialiojo pranešėjo žmogaus teisių gynėjų saugumui mandatą. Lietuva kosponsorioavo minėtą rezoliuciją iki pateikimo.

2020 m. kovo 11 d. Vienoje įvyko Lietuvos kartu su Prancūzija ir Švedija pirmininkaujamos neformalios Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) žurnalistų saugumo draugų grupės susitikimas su ESBO atstovu žiniasklaidos laisvei Herlem Desir ir jo kolegomis. H. Desir akcentavo teisinio žurnalistų saugumo svarbą, moterų žurnalistų projekto tąsą ir pristatė artimiausius biuro planus.

2020 m. balandžio 28 d. Lietuvos iniciatyva surengtas ESBO žurnalistų saugumo draugų grupės nuotolinis susitikimas su „Novaya Gazeta“ žurnaliste E. Milašina, kuri apžvelgė žmogaus teisių ir LGBT asmenų padėtį Čėčėnijoje, blogėjančią žurnalistų situaciją Rusijoje ir asmeniškai dėl profesinės veiklos patirtas grėsmes. Švedija, tarpininkaujant Lietuvai, 2020 m. gegužės 8 d. surengė analogišką susitikimą su E. Milašina Maskvoje veikiančioms ES+ formato delegacijomis. Abu susitikimus moderavo „Freedom House“ Vilniaus biuro vadovas V. Jurkonis.

2020 m. gegužės 17 d. minimos tarptautinės dienos prieš homofobiją, trasfobiją ir bifobiją (IDAHOBIT) proga išplatintas Vienoje veikiančių diplomatinių atstovybių pareiškimas, prie kurio prisijungė 40 šalių, įskaitant ir Lietuvą.

2020 m. gegužės 22 d. Lietuvos iniciatyva surengtas šalių, 2018 m. inicijavusių Maskvos mechanizmą prieš Rusiją dėl žmogaus teisių pažeidimų Čėčėnijoje, nuotolinis susitikimas su Rusijos NVO atstovėmis, dirbančiomis Šiaurės Kaukazo tema (V. Lapina iš „Russian LGBT Network“, T. Lokshina iš „Freedom House Watch“ ir O. Sadovskaya iš „Committee Against Torture“). Apžvelgtas Maskvos mechanizmo poveikis, besitęsiantis LGBTI asmenų Čėčėnijoje blogėjimas, galimi tolesni tarptautinės bendruomenės žingsniai, informuota apie 2020 m. birželio 30 d. išleidžiamą režisieriaus D. France dokumentinį filmą „Welcome to Chechnya“ apie LGBT persekiojimą.

2020 m. birželio 22 d. Užsienio reikalų ministro įsakymu patvirtintas antrasis darbotvarkės Moterys, taika ir saugumas įgyvendinimo 2020-2024 m. veiksmų planas, kuris skirtas stiprinti moterų gebėjimus ir užtikrinti aktyvesnę Lietuvos dalyvavimą tarptautiniuose konfliktų prevencijos ir sprendimo procesuose bei ilgalaikės taikos kūrime. Įgyvendindama šį planą, Lietuva prisidės prie tarptautinės bendruomenės pastangų remti taiką ir saugumą, žmogaus teises, teisės viršenybės principo laikymąsi ir darnų vystymąsi. Veiksmų plano uždaviniai numato lyčių lygybės skatinimą, tarptautinio bendradarbiavimo aktyvinimą, sąmoningumo ugdymą ir

konsultavimą. Planui įgyvendinti numatytos priemonės, asignavimai, įgyvendinančios institucijos ir siekiami rezultatai. Koordinuojant Užsienio reikalų ministerijai, planą įgyvendins Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Taip pat tikimasi glaudesnio valstybės institucijų ir nevyriausybių organizacijų bendradarbiavimo. Planas parengtas atsižvelgiant į JT Saugumo tarybos rezoliucijos Nr. 1325 per dvidešimt metų sukauptą įgyvendinimo patirtį ir ES veiksmų plano dėl moterų, taikos ir saugumo 2019-2024 m. nuostatas.

2020 m. birželio 22-23 d. nuotoliniu būdu vyko metinė UN Women Vykdomosios tarybos sesija, kurios metu aptarta UN Women veikla vykdant vystymosi sistemos reformą, UN Women atsakas į COVID-19 pandemiją ir jos pasekmes, taip pat kaip galima būtų greitai ir lanksčiai reaguoti į COVID-19 iššūkius. Sesijos metu aptartas ir tolimesnis UN Women strateginis planavimas. Lietuva, kaip UN Women Vykdomosios tarybos narė, prisijungė prie bendro Švedijos rengto pareiškimo sesijos atidarymo metu, taip pat Jungtinės Karalystės, Prancūzijos, Vokietijos ir Kanados pareiškimo dėl COVID-19 ir Nyderlandų pareiškimo dėl seksualinės prievartos ir priekabiavimo.

2020 m. birželio 30 – liepos 17 d. Ženevoje vykusioje JT ŽTT 44-ojoje sesijoje Lietuva prisijungė prie 5 NB8 pasisakymų moterų ir mergaičių teisių tematika, Danijos inicijuoto pareiškimo dėl seksualinės ir reprodukcinės sveikatos ir teisių COVID-19 kontekste, Prancūzijos inicijuoto pareiškimo dėl smurto prieš moteris COVID-19 kontekste, taip pat prie Tarptautinės frankofonijos organizacijos valstybių bendrojo pareiškimo dėl moterų teisių. 2020 m. JT ŽTT 44-ojoje sesijoje priimta rezoliucija dėl visų formų diskriminacijos prieš moteris ir mergaites panaikinimo, taip pat rezoliucija dėl moterų lytinių organų žalojimo, kuria pratęstas Specialiosios pranešėjos mandatas. Abi šias rezoliucijas Lietuva kosponsorioavo iki pateikimo.

2020 m. rugpjūčio 28 d. ESBO specialioje Nuolatinėje Taryboje Vienoje aptarta situacija Baltarusijoje. Lietuva savo pasisakyme kėlė žurnalistų saugumo ir žiniasklaidos laisvės, taip pat smurto prieš moteris klausimus.

Rugsėjo 4 d. užsienio reikalų ministras L. Linkevičius pasisakė JT ST specialiojoje Arria formato sesijoje dėl žmogaus teisių padėties Baltarusijoje, kurioje buvo keliami ir smurto prieš moteris, nepilnamečius klausimai.

Rugsėjo 18 d. Jungtinių Tautų (JT) Žmogaus teisių tarybos 45-osios sesijos metu surengti skubūs debatai (tik 6-ji ŽTT istorijoje) dėl žmogaus teisių padėties Baltarusijoje. Debatuose pasisakė (nuotoliniu būdu) užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, kuris akcentavo neteisėtus žurnalistų sulaikymus, vykdomus kankinimus, taip pat ir seksualiniu pagrindu.

2020 m. lapkričio 25 d. – gruodžio 10 d., kaip ir kiekvienais metais, Užsienio reikalų ministerija prisijungė prie tarptautinės akcijos „Nušviesk pasaulį oranžine spalva“ („Orange the World“). Užsienio reikalų ministerijos iniciatyva savo pastatus taip pat nušvietė Lietuvos diplomatinės atstovybės užsienyje ir užsienio šalių diplomatinės atstovybės Lietuvoje.

2020 m. gruodžio 10 d., Tarptautinę žmogaus teisių dieną, Vilniuje organizuotas Nacionalinis žmogaus teisių forumas (NŽTF). 2020 m. forumas buvo skirtas 70-osioms Europos žmogaus teisių konvencijos metinėms ir vyko nuotoliniu būdu. NŽTF – tai pilietinė iniciatyva, prie kurios prisideda ir svarbiausios žmogaus teisių institucijos Lietuvoje, vykstantis tradicinis renginys, kurio metu visuomenė kviečiama į diskusijas apie esamą žmogaus teisių situaciją ir tai, ką galime padaryti, kad Lietuvoje būtų gera gyventi visiems be diskriminacijos. 2020 m. metų forumo šūkis – „Įvairovių Lietuva Europoje“. Forumo dalyvius pasveikino Prezidentas Gitanas Nausėda, Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen, Europos Tarybos generalinė sekretorė Marija Pejčinović Burić. Įžanginėje diskusijoje taip pat dalyvavo užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Rodytas filmas „Sveiki atvykę į Čečėniją“. Forumo metu buvo paskelbti Lietuvos užsienio reikalų ministerijos kartu su Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada Lietuvoje organizuoto mokinių vaizdo klipų konkurso „Žmonių su negalia teisės – tai žmogaus teisės“ nugalėtojai bei apdovanoti visi konkurso dalyviai.

Įgyvendinant Veiksmų plano priemonę 5.3 „organizuoti susitikimą su nevyriausybinų organizacijų atstovais dėl Jungtinių Tautų Rasinės diskriminacijos panaikinimo komiteto (CERD) baigiamųjų pastabų dėl Lietuvos šeštojo, septintojo, aštuntojo periodinių pranešimų, įgyvendinant Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo.“, dėl pandemijos 2020 m. nebuvo organizuotas atskiras susitikimas su Valstybinėmis institucijomis ir Nevyriausybinėmis organizacijomis dėl Jungtinių Tautų Rasinės diskriminacijos panaikinimo komiteto paskutinių 2019 m. baigiamųjų išvadų dėl Lietuvos devintojo ir dešimtojo periodinių pranešimų pagal Tarptautinę konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo įgyvendinimo, tačiau minėtos komiteto baigiamųjų išvadų įgyvendinimo aktualijos buvo aptartos įvairiais formatais kituose užsienio reikalų ministerijos organizuojuose renginiuose, pvz., 2020 m. gruodžio 10 d. Nacionaliniame žmogaus teisių forume (NŽTF), kuris buvo skirtas 70-osioms Europos žmogaus teisių konvencijos metinėms ir kurio šūkis buvo „Įvairovių Lietuva Europoje“, išsamiai išnagrinėta neapykantos nusikaltimų tema (Komiteto 14-a rekomendacija); 2020 m. gegužės 25 d. - birželio 1 d. Afrikos dienų savaitės renginiai prisidėjo prie Komiteto 30-os ir 31-os rekomendacijų įgyvendinimo.